

ШИБИЛ

ПРИКАЗКА В КАРТИНИ

Братство - ниш

ШИБИЛ

ПО ПРИКАЗКАТА НА Й. ЙОВКОВ — РИСУВА М. ПЕТРОВ

ШИБИЛ БЕШЕ СТРАШЕН ХАЙДУТИН.
НЕГОВОТО ХАЙДУШКО ТНЕЗДО БЕШЕ СВИПТО
МЕЖДУ ТНЕЗДАТА НА ОРЛИТЕ, ГОРЕ НА ВЪР-
ХОВЕТЕ НА СИНИТЕ КАМЪНИ.

С ЧЕПАТА СИ, СЪСТАВЕНА ОТ ЗЛИ
КАПЕЗИ И ДЖЕНДЕМИ, ПОЙ ТОЛЯКО СВАЩЕ
ВСИЧКО И ВСЕКИТО. БЕЗВРОЙНИ СУЛТАН-
СКИ КЕРВАНИ БЯХА УНИЩОЖЕНИ ПО ПЪТИ-
ЩАТА ТОД, СИНИТЕ КАМЪНИ. ХРАБЪР
И НЕУЯЗВИМ, ШИБИЛ БЕШЕ ПОГАЗИЛ
ВСИЧКИ ЗАКОНИ, НЕЗНАЕЙКИ ВЕЧЕ
КАКВО Е ТРАХ А КАКВО НЕ Е.

ТОДИНИ НАРЕД НАТРАЗНО СЕ
ОПИТВАХА КЪРСЕРДАРИ И ДРУГИ ПОР-
СКИ ПЛАВАТАРИ ДА ГО ХВАНАТ. ШИБИЛ
БЕШЕ НЕУЛОВИМ.

ЕДИН ДЕН КЪРСЕРДАРИНЪТ
МУРАД-БЕЙ И ТУРЕКИЯТ ВАЗАЛИН,
БЪЛГАРСКИ ЧОКОЯ, ВЕЛИКО КЕ-
ХАЯ, СКРОИХА ПЛАН ДА ХВА-
НАТ ШИБИЛА.

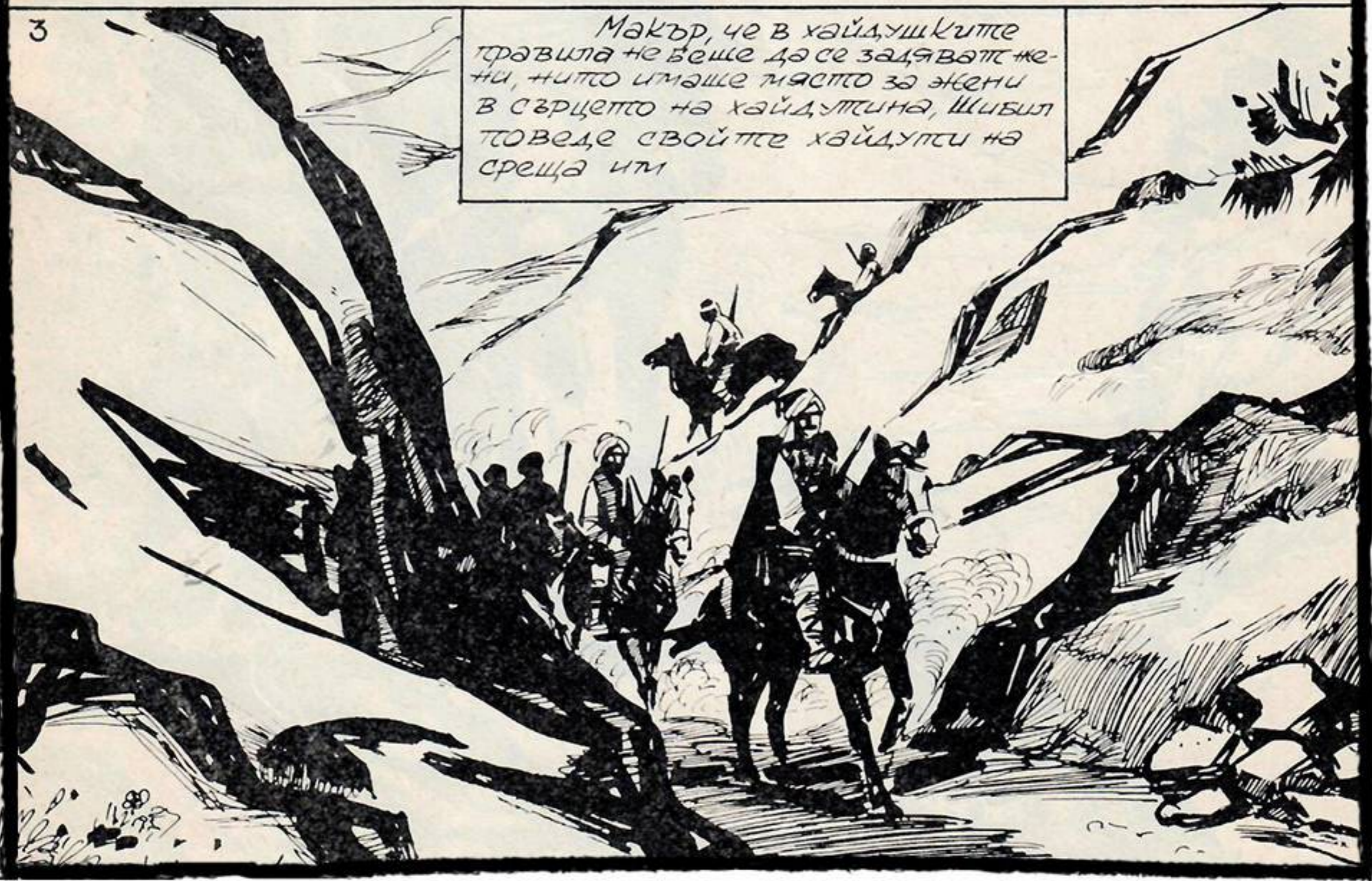

Те изтратиха в канаритте най-хубавите
девойки от селото, облечени в свила
и кадифе и накитени с жълтици и сребро

-Жени, пак сред
джендемитте! и прова
е добра тлячка

Макър, че в хайдушките
правила не беше да се задяват же-
ни, нито имаше място за жени
в сърцето на хайдушина, Шибил
поведе своите хайдуци на
среща им

Наскоро жените навлезоха
в стръпната местност, където
пътят се вдълбочаваше в дъла и
извиваше под сините камъни
в къпан. Тук много хора бяха на-
мерили смъртта си от хордата
на шивил.

Жените тук чакаше
трозна изненада.

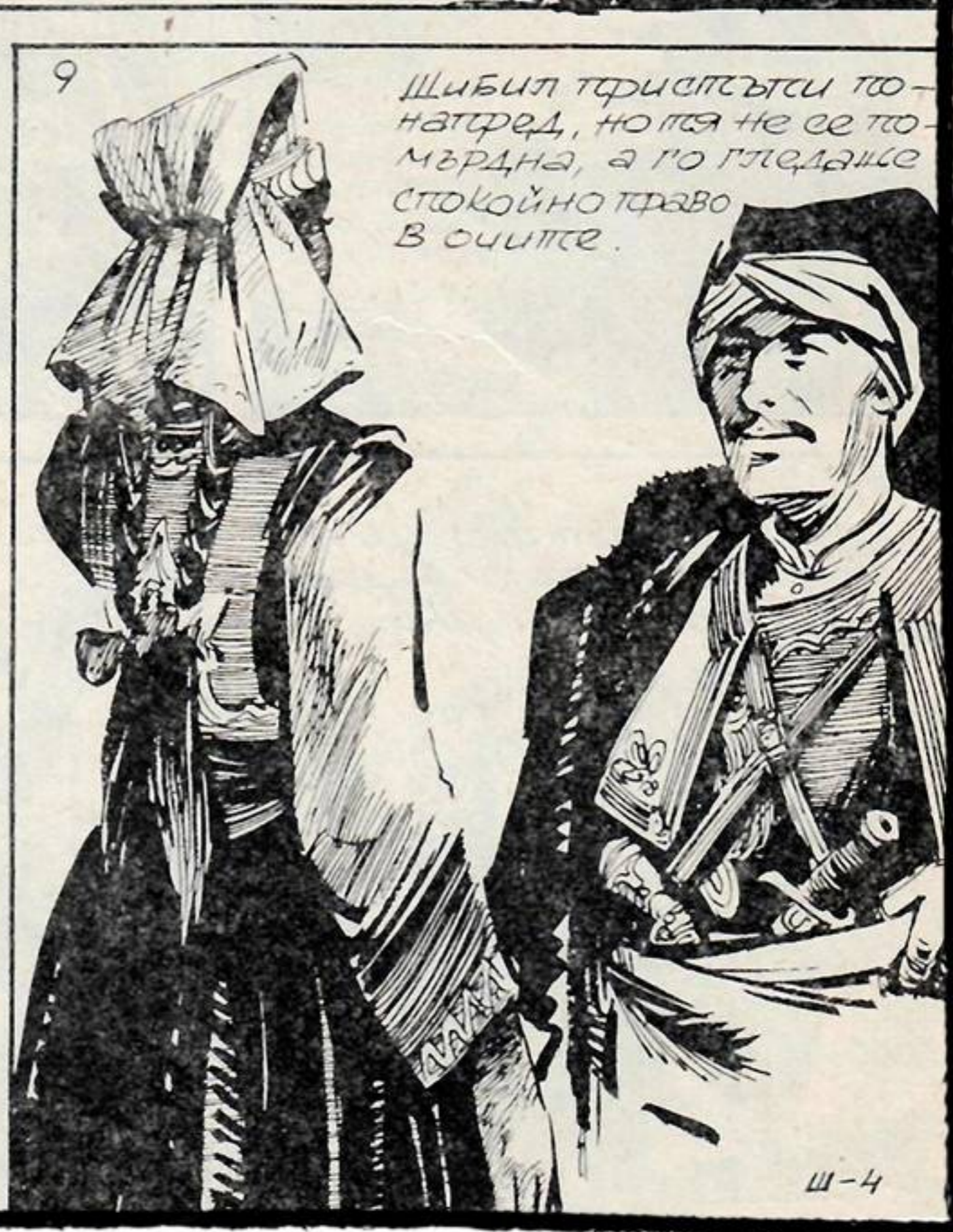
Хайдутите им третречиха пътя
жените, както ги видяха стяха
се както втрещени.

След миг те се отсипаха да бягат,
но краката им се тод, косяваха и те
само лъкатушеха на едно място
както ударените птици. Премателни
от страх, те паднаха на земята
и затликаха

Само една без-
страшно стояше
на тътса и тривли-
чаше вниманието
на хайдутците

Щи бил трисътъси по-
натред, но пъя не се по-
мърдна, а го гледаше
стокрайно право
в очите.

-Брей, а да си вървите по работката, че знайтте ли се! Не ви ли е срам, какво искатте отте от едни жени!

При тия думи кръвожадните хайдутци се стъснаха към нея, привлечени от жълтиците на шията ѝ. Но шивит ги стря

- Какъв ще е този дявол?

Ободрени от поспътката му, жените се съвзеха, а рада се разсмя с глас.

- Та ти си великокехайо -
вотто момиче. Рада се
казваш. Че как те тс -
снат баща ти пакатре -
менена ... а наниз нъл -
тцици ... аз ще ги взема!

- Бре, ще ги вземеш!
я да ти дядеш още,
че ми са малко!

- Я винн как ти се
скъсал ръкава. Чакай,
аз ще го зашшия!

И преди Шивит да
разбере шетуват ли се
птя или не, Рада взе
да му зашита окъсаня
ръкав

Три пова нейнитсе
красиви очи то зативаха
с мекъ и сладка светс-
лина

- Случивъ, да се ожениш,
зе да има някой да те
къриси да не ходиш пта -
къв окъсан катто ...

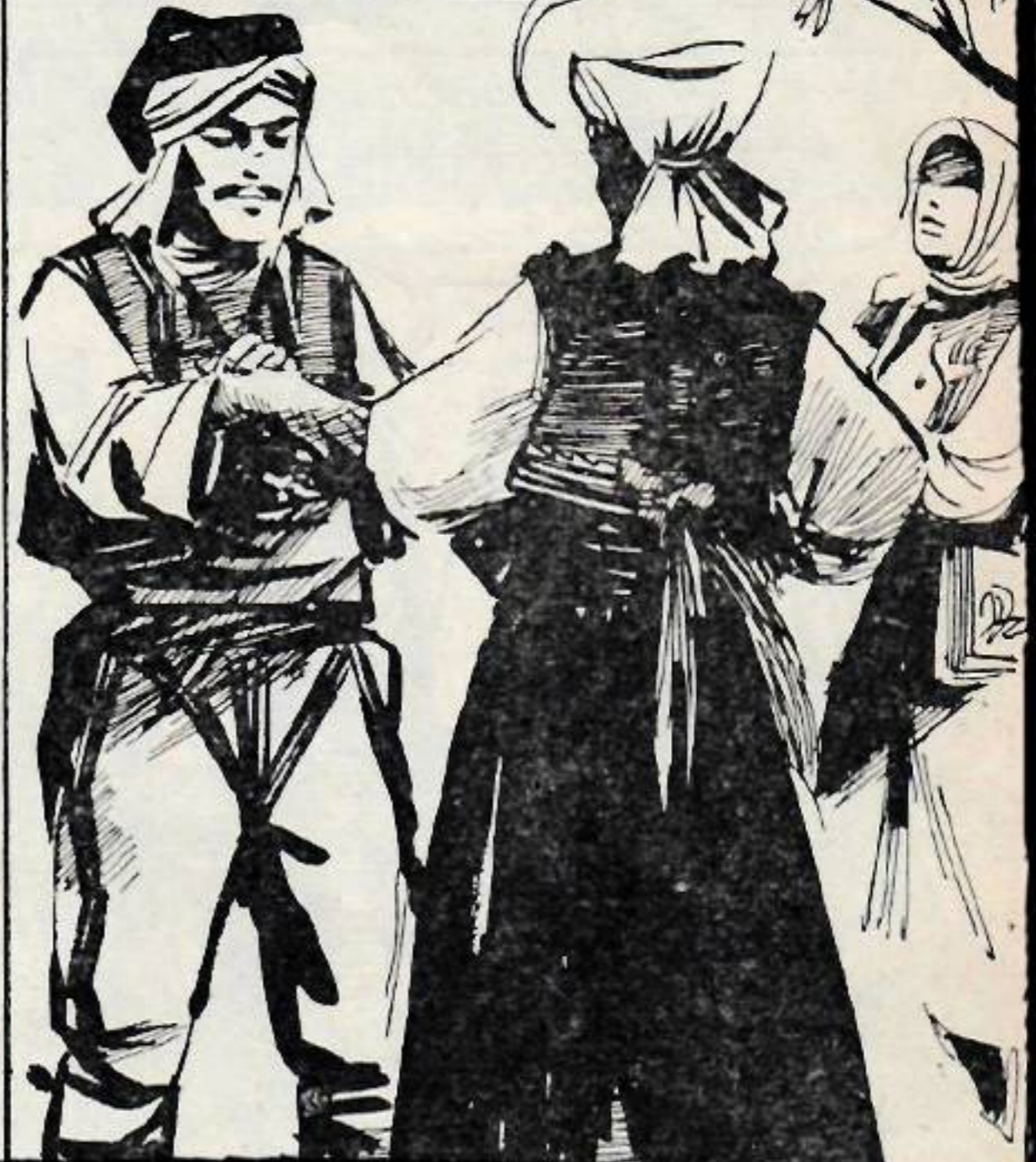
- Катто какъв?

- Катто цитъни.

- Да се ожена, ама момите
не те чекат

- Ба, ще те че-
кат, пакъв
ерген!

- Е, хайде
взemi me пци!

- Може, може!!!
Земвам те. Травва
само да тцпташ Ве-
тшко келая!!!

след това жените си прѳтнаха

!!! Кърсердарина Мърад
Вей да тцпташ!

Шибил изтратил жените до
края на гората. На връщане в телятината
поя още се усмихваше, но хайдутците му
тледаха сърцето в земята и мъчеха

- Черен тарван!
пощ знак
братся!

Мина се още някое вре-
ме. Дойде лятото. Сред потоци-
ят въздух и сред слънцето, закука
кукавица. Както беше обичай,
Шибил заточна да брой, за да
види колко години ще живее. Но
после се замисли за възрастта
си и му се стори, че вече е
стар, спомни си за Рада и
се усмихна...

- Каква чудноватта върканица
отс жена, дете и дявол!... А кога-
то държеше и платта в устата
си... Не игла, нож можеше да
държи пъй в устата си и отс
поя нож човек на драго
сърце би умрял!

То пова време минаха пъртовци и хайдутците ги отряха. Изплашени, те чакаха да чуят какво ще рече Шибил, в чийто ръце бяха пехниците животни.

Но Шибил не ги накара да отворят дясатитце си, нито погърси какво имат в кемецитце им

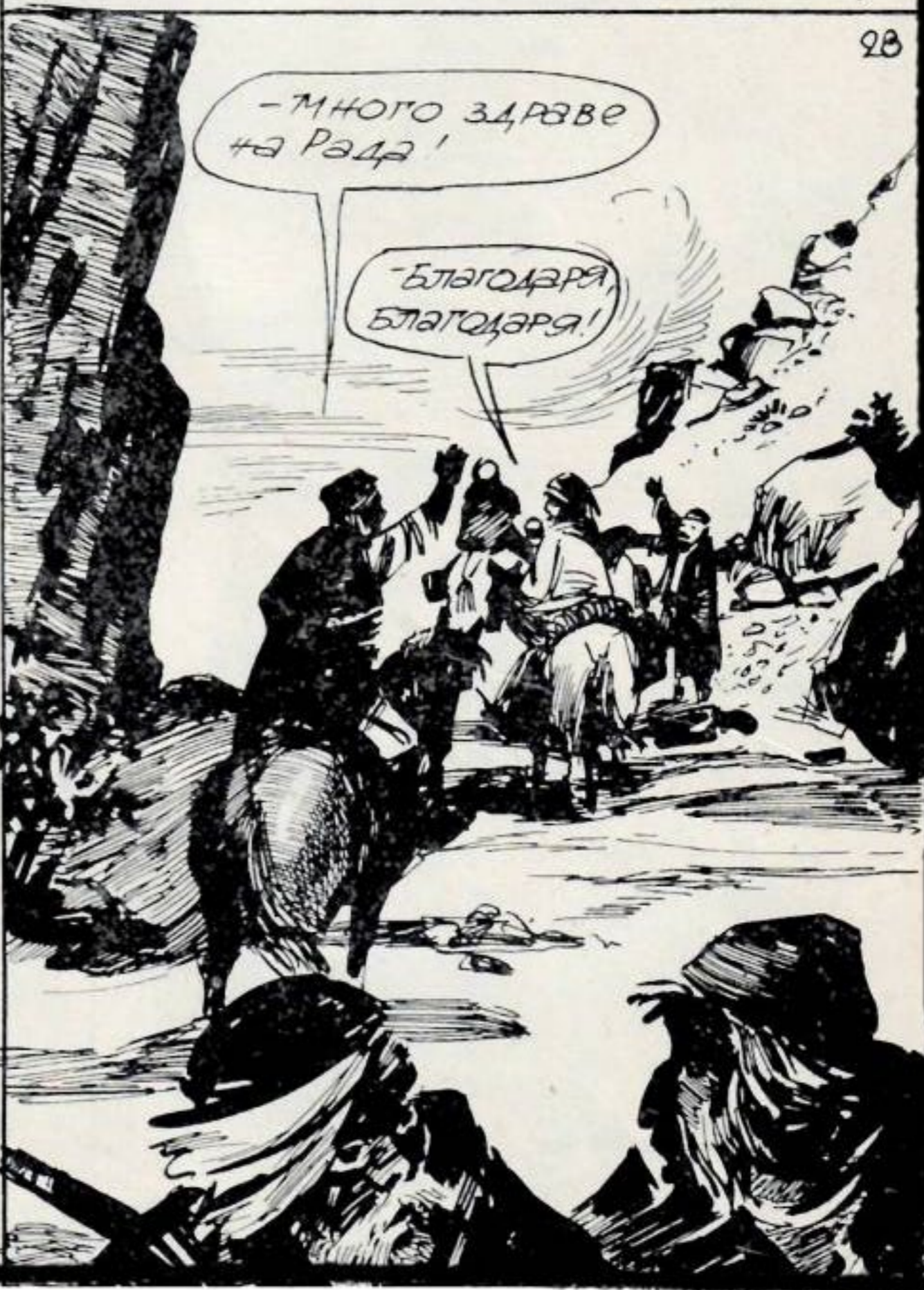
Хайдутците гледат в земята и изтвратт от срам. Шибил туска пъртовците

— Какво има ново долу? Що трави Ветико кехая? Как е Рада?

-Добре са, добре!

-Много здраве на Рада!

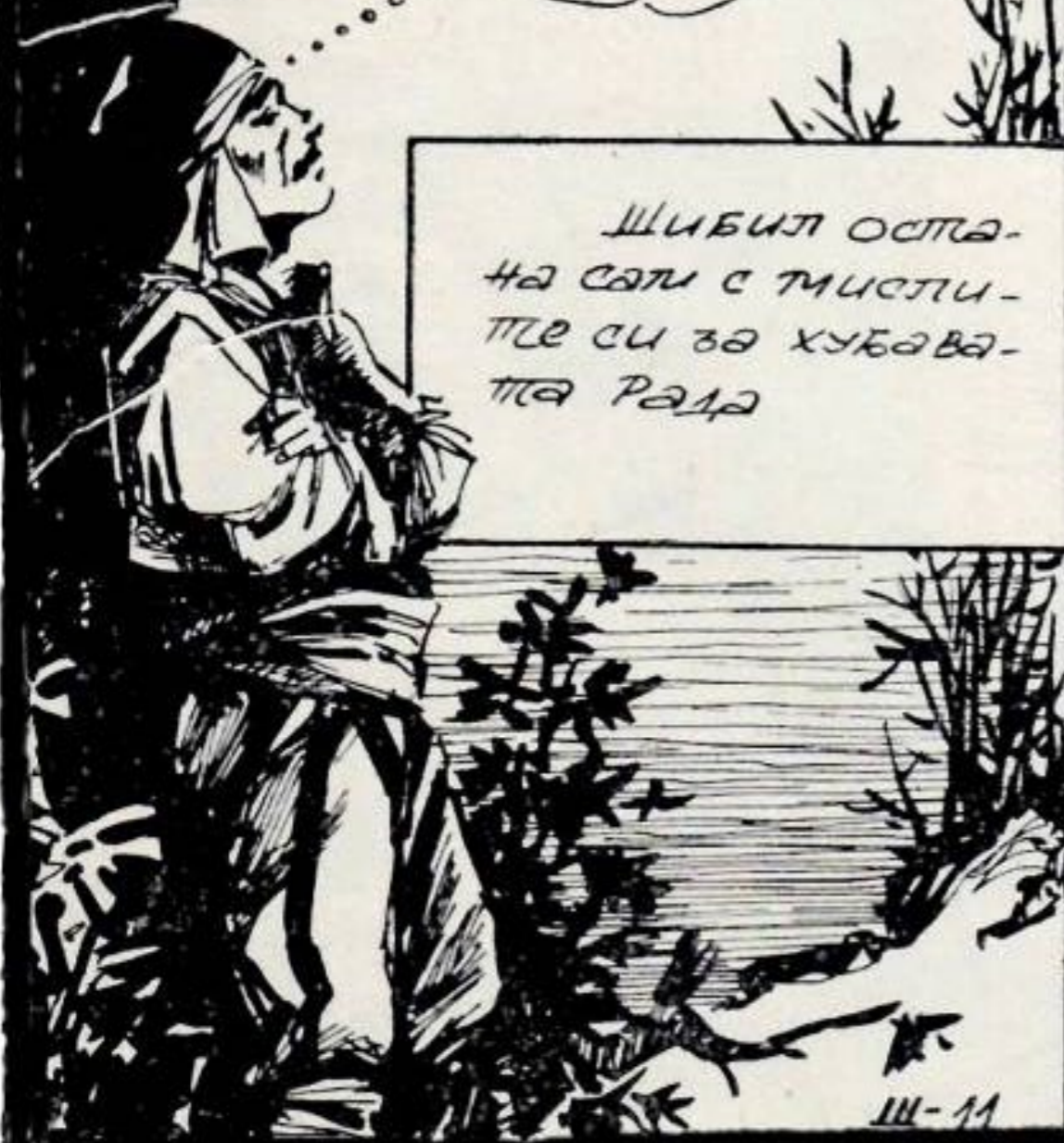
-БЛАГОДАРЯ, БЛАГОДАРЯ!

Една нощ след това, озлобени от постъпките му, хайдутците напуснаха Сините скали и своя водач Шибил.

Шибил остана сат с мислите си за хубавата Рада

- Ще занесеш без да знае някой на Великокеяева Рада.

- Добре.

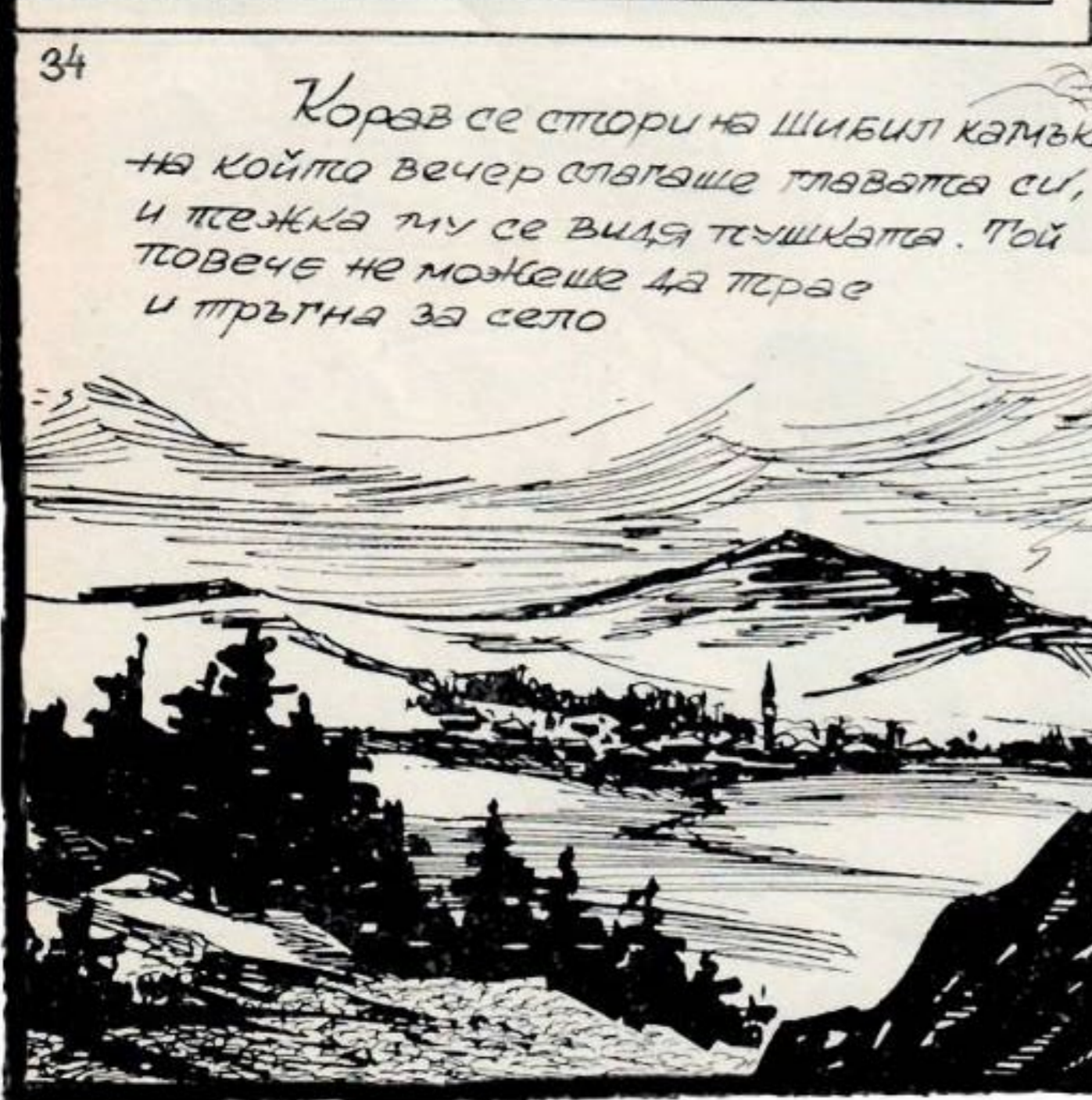

Но ето, той по-
лучи кабер, който
го замая = Рада го
викаше да стезе в
селото; баща ѝ му
даваше благосто-
вията си. Мурад,
Бей му троцаваше.
И в знак, че дума-
та му е вярна, къ-
сердаринът му пра-
щаше Броеници
от Кехличбар

-Дали това
не е притка?

Корав се стори на Шибил камъка
на който вечер спаташе тлаватта си,
и презка му се видя притката. Той
повече не можеше да прасе
и прътна за село

Когато слезе долу
на пътя и се обърна назад,
върховете на планината
и канаритте то пъх бяха
се зачервили от залеза
на слънцето. Но орлитте
още се виеха пред вели-
ките ситен и каменните
стени.

Домъчня му на Шибит,
съмнението както чер-
вей загриза сърцето
му. Той седна на един
камък и се замисли.

Дълго мислеше Шибит
в топлина му се явяваха
две очи, които го ме-
дът, една усмивка, ко-
ято го мами.

Той прръчна тодир
пези очи и товече не се
обвърна назад."

След известно време
той навлезе в селото и
се спря пред родния си
дом

-Аз съм,
Мустафа!

Вътре той срещна очите на
майка си и разбра всичката пре-
вота, която я мъчеше.

- Мустафа, синяе мой,
Защо дойде?

- Да те видя,
майко.

- Ще идеш ли там?

- Ще идя.

- Ще идеш!
Кога?

- Утре.

- Мустафа, от при днч
сейменитце на кърсера
кеят куршуми, початк но -
новетце си и гледат към
нас... Мустафа, нешто по -
шо има да стане.

- Но Шибити не чуваше,
пкой се разтасваше и сва-
ляше от себе си тищови,
ножове и таласки - всичко
пова, което за него
беше вече предекс
брече

На сутринта горе, на черковното кафене, до прозореца седят заговорниците Мурад бей и Велико кехая.

— Всичко е наредено, бей ефнди, гледай си работката, възка е в катана!

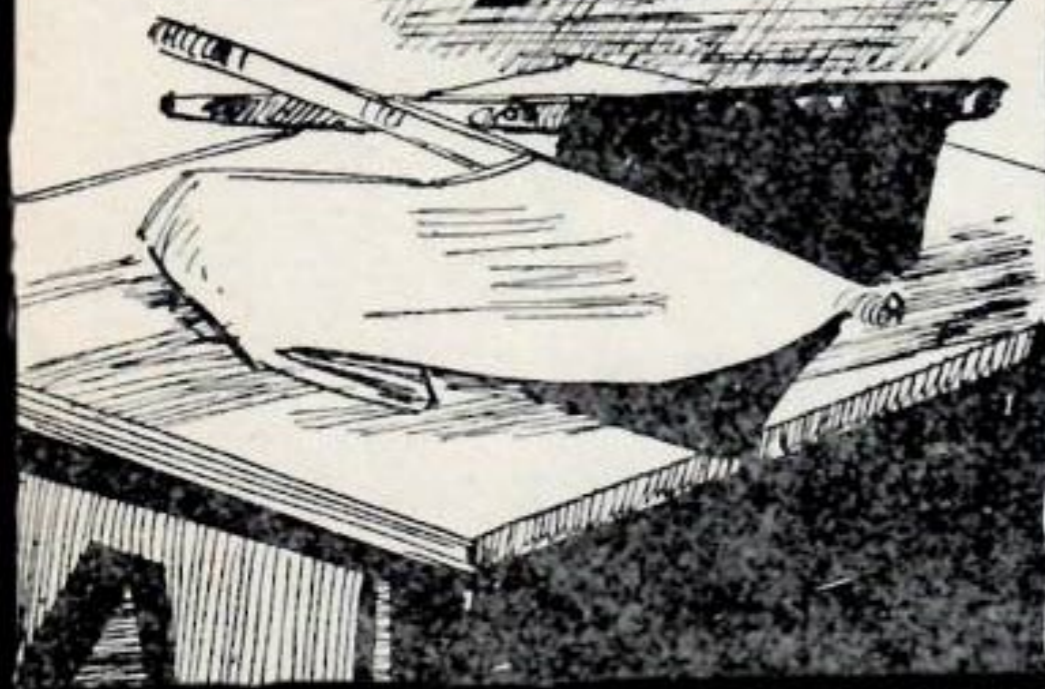
Велико кехая не можеше да се спърти и се запитва докъщи чкак се завърна три бей

— Е, какво става?

— Всичко е наред, Рада се облекна в най-хубавата си тремена, тише веждите си и се смее!

На масата пред кърсера са сложени две знамена: бяло и червено. Това са условните знаци за сеймените, скрити в тусия. Когато се зададе шибил, ако бейте развее бяло знаме, това значеше милост, ако развее червено — смърт за шибил.

- Защо ще се смее, ти каза ли и какво има да стане?

- Хъмм... всичко не и казах... можелти? Ама не! всичко и казах, всичко. Ефендим не бери грижа!

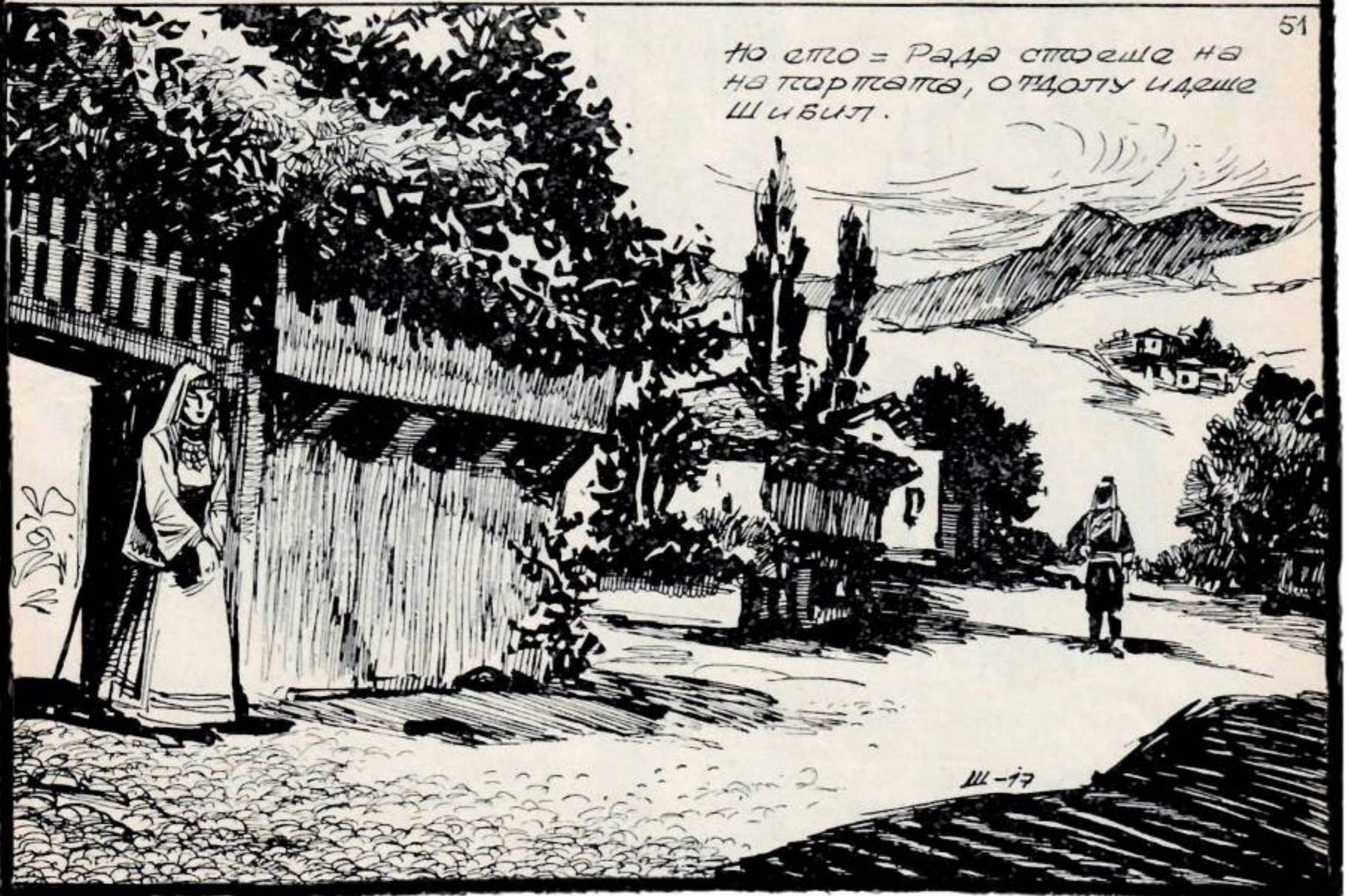

Минава още час. Шибил не иде. Велико пица так у дома, Бави се исе връща

- Сета так плаче. Дохваждатя оная вещица, майка му, и кой знае какво е и набъбрала. Сета чутти ръце и тлаче. „Не давам, вика, косъм да тпадне от главатта му!“ Но аз я наредих. Ей сета ще излезе на торпата.

Но ето = Рада створеше на на торпата, отдолу идеше Шибил.

Кърсердарините и Велико Кехая
психатт кьти терозореца и тте-
датт със затъен дъх.

-ЦДВА!

Мустафа върви по сре-
датта на улицата. Той е без оръ-
жие, висок, хубав и натепт. В
ръка му броеници от бея и
карамфил от Рада.

Беят котледа и мачка
бялатта сч брада

-Какъв юнак!!!
Какъв хубавец!

- Знамето Бей ефенди, червеното знаме дигай!

- Не, чорбаджи, такъв човек не бива да умре!

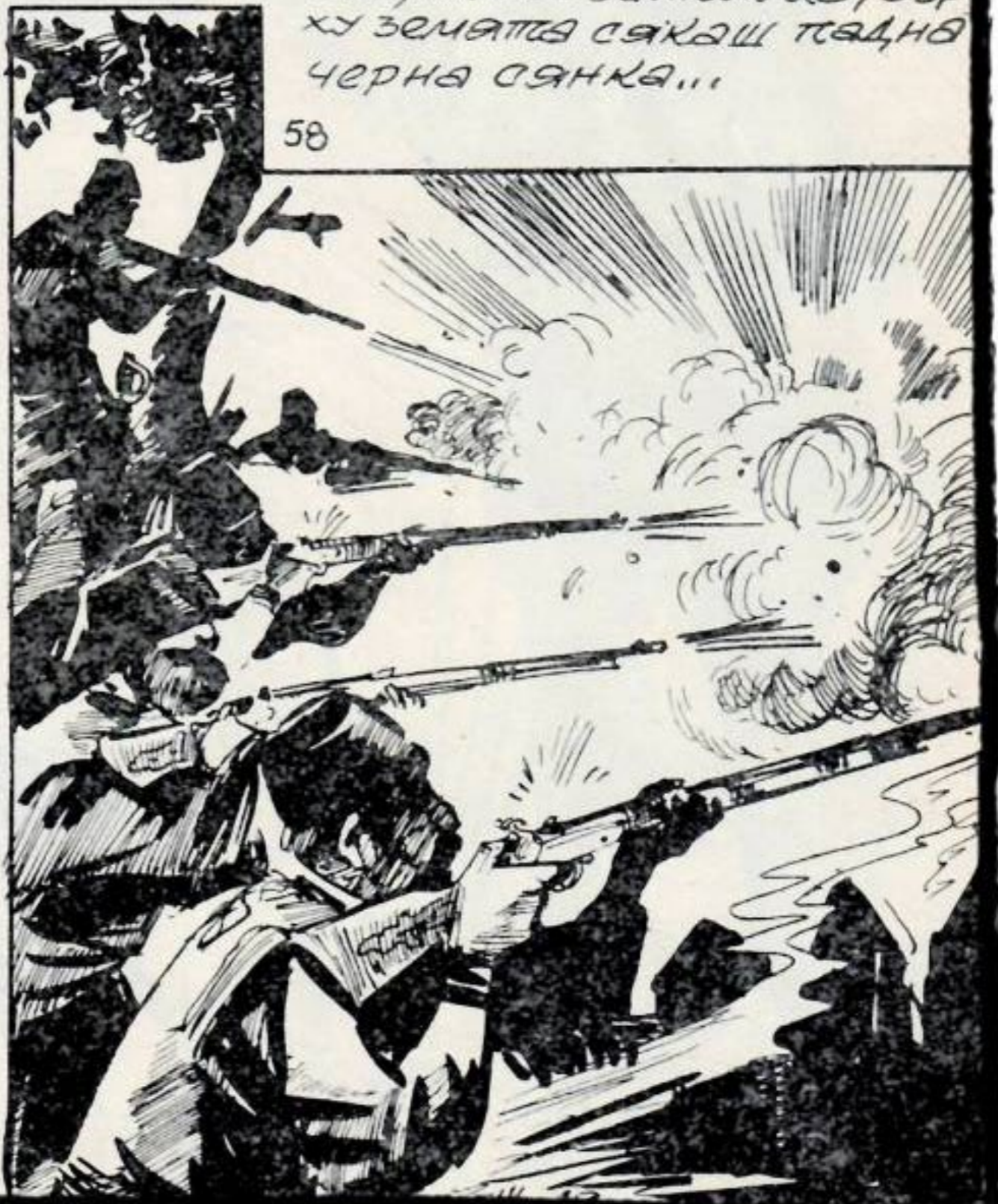

- А момичетто ми... А честта ми!

Како видях червеното знаме, сеймените притсукаха стъклата на прозорците зазвънтяха къщите се затюляха, върху земята сякаш падна черна сянка...

И Велико кехая се отскуба от Бей грабва червеното знаме и мах-ва с нея от прозореца.

Шибит се стегна, страшен, хував.
 Накъса бреницата, но карамфила
 не хвърли, кръстоса ръце на
 гърди и зачака.

Сеймените от-
 ново натълниха
 тучките си.

Остър тисък се издигна
 откъм неговата къща.
 Шибит не претна!!!

- Мустафа,
 сине мой!

Друг тисък откъм портцатъ
на Велико Кохвѣ !!!

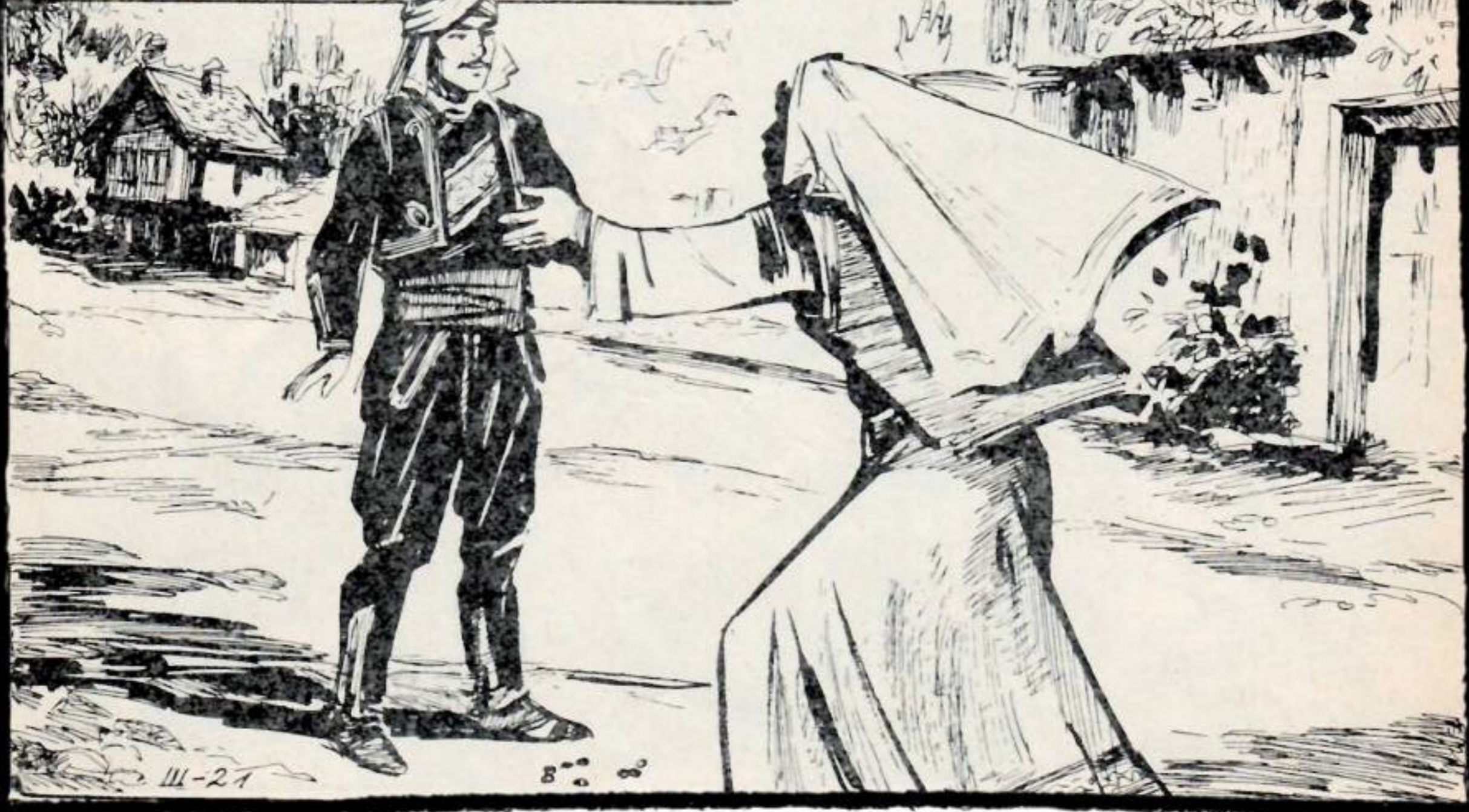
-Шибиле!

Шибил се
овърна = това
вече Рада.

63

Тя тичаше към него и про-
стираще ръце, както да го затъ-
зи, той раствори ръце, както
да я прегърне.

64

Притсукана так сейме-
нитсе III

Още едни зветт и
Шибил твднв III

III Падна и Рада.

И всичко утихна. Слънцето отряваше камъните на калдъръма. Като течно кръв между двата прута се червенееше карамфилът.

От черковното кафене от трозорца, някой отчаяно размахваше бялото знаме

III-23

Край